

ВАЛЕРІЙ ЮРІЙОВИЧ ШЕПІТЬКО



Відомий в Україні та за її межами вчений, фахівець в галузі криміналістики та юридичної психології, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри криміналістики Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, завідувач лабораторії Інституту вивчення проблем злочинності Національної академії правових наук України **Валерій Юрійович Шепітько** народився у м. Ромни Сумської області в родині службовців. У 1986 р. закінчив Харківський юридичний інститут імені Ф. Е. Дзержинського (нині – Національна юридична академія України імені Ярослава

Мудрого) за спеціальністю «Правознавство». З 1986 р. науково-педагогічна діяльність В. Ю. Шепітька пов'язана з кафедрою криміналістики Харківського юридичного інституту. У цьому навчальному закладі він пройшов шлях від стажиста-дослідника, аспіранта, асистента, доцента, докторанта до професора та завідувача кафедри криміналістики Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. У 1991 р. В. Ю. Шепітько захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Допит неповнолітніх: психологія і тактика», а у 1996 р. – дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Теоретичні проблеми систематизації тактичних прийомів у криміналістиці» (спеціальність 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза»). Науковий ступінь доктора юридичних наук йому присуджено у 1996 р. Вчене звання професора присвоєно у 1997 р.

Талановитість і працездатність В. Ю. Шепітька віддзеркалюються в різних напрямках його наукової діяльності. Це й проблеми криміналістичної техніки й тактики, методики розслідування злочинів, судової експертизи, юридичної психології. Наукові здобутки Валерія Юрійовича відображено в більш ніж 250 опублікованих наукових працях, серед яких найбільш вагомими є: «Теоретические проблемы систематизации тактических приемов в криминалистике» (1995), «Обыск: тактика и психология» (у співавт., 1997), «Криминалистическая тактика: теории и тенденции» (у співавт., 1997),

«Криміналістика: Підручник» (у співавт., 1998, 2001, 2004, 2008, 2010), «Довідник слідчого» (2001, 2003, 2008), «Теорія криміналістической тактики» (2002), «Руководство по расследованию преступлений» (у співавт., 2002, 2008), «Криміналістика: курс лекцій» (2003, 2005, 2006, 2010), «Настільна книга слідчого» (у співавт., 2003, 2007, 2008), «Криміналістика: словник термінів» (2004), «Юридична психологія: підручник» (у співавт., 2004, 2008), «Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності (окремі криміналістичні методики» (у співавт., 2006), «Психологія судової діяльності» (2006), «Криміналістична тактика: системно-структурний аналіз» (2007), «Потерпілий від злочину: міждисциплінарне правове дослідження» (у співавт., 2008), «Керівництво з розслідування злочинів: науково-практичній посібник» (2010) та ін. Має один патент на винахід і п'ять авторських свідоцтв.

В. Ю. Шепітько плідно поєднує наукову, науково-організаційну, педагогічну роботу з громадською діяльністю. З 1998 р. по теперішній час він – завідувач лабораторії «Використання сучасних досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю» Інституту вивчення проблем злочинності Національної академії правових наук України. У 2000 р. обраний членом-кореспондентом, а в 2009 р. – дійсним членом (академіком) Національної академії правових наук України. З 1997 р. Валерій Юрійович є вченим секретарем відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України, головою бюро з криміналістики, судової експертизи та юридичної психології Національної академії правових наук України, а також членом (а з 2002 р. – вченим секретарем) спеціалізованої вченої ради Д 64.086.01 Національної юридичної академії України. Входить до складу редакційних колегій журналів і збірників наукових праць: «Право України», «Вісник Академії правових наук України», «Проблеми законності», «Криміналістика та судова експертиза», «Проблеми боротьби зі злочинністю», «Слідча практика України», «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики» та ін.

В. Ю. Шепітько – талановитий педагог, який щиро ділиться досвідом і знаннями зі своїми учнями. Під його безпосереднім керівництвом підготовлено 20 кандидатів юридичних наук. Валерій Юрійович є науковим керівником аспірантів і здобувачів кафедри криміналістики Національної юридичної академії України та Інституту вивчення проблем злочинності Національної академії правових наук України, науковим консультантом докторантів.

В. Ю. Шепітько користується повагою та заслуженим авторитетом серед юридичної спільноти України й інших країн. Йому притаманні такі людські якості як доброзичливість, інтелігентність, порядність. Він здобув щире шану від студентів, практичних працівників правоохоронних органів, колег.

Заслужений діяч науки і техніки (2003). Нагороджений орденами «За доблесть і честь» (2009), *Defendens Justitiam* «За видатні заслуги в захисті

законності і правопорядку» Ради з суспільних винагород ООН міжнародної нагородної спілки (2010) та низкою медалей, у тому числі Почесною срібною медаллю Р. С. Белкіна «За видатні заслуги в розвитку криміналістики і судової експертизи» (2009), Почесною грамотою Президії Верховної Ради СРСР (1988), Почесною грамотою Міністра внутрішніх справ України (1999). Лауреат премії імені Ярослава Мудрого (2003, 2006).

Редакційна колегія збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики» вітає шановного **Валерія Юрійовича Шенітька** з ювілеєм і бажає йому доброго здоров'я, благополуччя, творчої наснаги, плідної наукової діяльності та подальших успіхів у праці.

* * *

ЛІДІЯ МИКОЛАЇВНА НАМЕСТНІКОВА



Старійшина судової медицини України, кандидат медичних наук, доцент, педагог, відомий судовий експерт Слобожанщини, яку шанують не тільки в Україні, а й у колишніх республіках СРСР **Лідія Миколаївна Наместнікова** народилася 2 жовтня 1920 р. у Москві в родині службовців. Незабаром вся її родина переїхала до Білорусії й оселилася у Вітебську.

Батько працював педіатром, у роки Великої Вітчизняної війни перебував у лавах Радянської армії, після демобілізації – головний лікар Дому дитини. Мати – викладач іноземних мов в інституті. У 1938 р. після закінчення 10-го класу Л. М. Наместнікова поступила до Ленінградського педіатричного медичного інституту, а в 1941 р. почалася війна і Ленінград опинився в блокаді. Останнім автобусом через Ладогу вона була евакуйована з блокадного Ленінграду. Потягом доїхала до Ак-Булака, де мешкали родичі батька. Потім три місці праці у військово-санітарному потязі, а згодом – навчання в Харківському медичному інституті у м. Чкалов, куди його евакуювали. Знайомство на 5-му курсі з судовою медициною вирішило подальшу долю Л. М. Наместнікової. У 1944 р. вона закінчила медичний інститут, і ректор запропонував декільком випускникам навчання в аспірантурі. До їх числа входила й Л. М. Наместнікова. Це рішення для неї було дуже складним: війна, грошей, житла й одягу немає, батько на фронті, мати та сестра – в евакуації, розраховувати можна тільки на свою стипендію. Завдяки допомозі родини все ж таки Л. М. Наместнікова прийняла позитивне рішення та разом